

ساخت کازینو از جیب مردم!

۶ اردیبهشت ۱۳۹۵ ساعت ۱۶:۲۳

شاه به تحریک امیراسدالله علم (وزیر دربار) و مفتخورهایی که علم را در محاصره داشتند دستور داد چند کازینو قمار و تفریحگاه در ایران احداث شود. علت آن هم چنین توجیه شد که: وجود اینگونه مراکز برای جلب شیوخ ثروتمند خلیج فارس لازم است، و برای احداث آنها هم انگیزه های سیاسی و اقتصادی بیشتر مدنظر قرار دارد. به دنبال این دستور، انواع و اقسام قمارخانه در شهرهای مختلف کشور ظاهر شد، که در اکثر آنها نیز اعضای خانواده شاه به نحوی مشارکت داشتند.

جوان و تاریخ- تاریخ شفاهی

حکومت کنندگان بر مردم در همه زمینه های اخلاقی می بایست شهره ترین افراد جامعه باشند. به عبارتی ساده تر آنان می بایست نمونه آرمانی و ایده ال مردم و به نوعی نماینده آنان در دیدگان دیگر جوامع و ملل باشند. شاید بتوان گفت یکی از دلایل وقوع انقلاب اسلامی عدم توجه خاندان پهلوی به این امر مهم بود. به زبان دیگر خاندان پهلوی نه تنها نمونه ایده ال اخلاق در جامعه نبودند بلکه برعکس نماد بی اخلاقی و فساد محسوب می شدند. این مسئله حتی از نظر دیدگان سیاستمداران و رجال برجسته آن دوران نیز پنهان نمانده است. آنچنان که فریدون هویدا، بردار امیرعباس هویدا درباره فساد خاندان سلطنتی می نویسد:

«شاه به تحریک امیراسدالله علم (وزیر دربار) و مفتخورهایی که علم را در محاصره داشتند دستور داد چند کازینو قمار و تفریحگاه در ایران احداث شود. علت آن هم چنین توجیه شد که: وجود اینگونه مراکز برای جلب شیوخ ثروتمند خلیج فارس لازم است، و برای احداث آنها هم انگیزه های سیاسی و اقتصادی بیشتر مدنظر قرار دارد. به دنبال این دستور، انواع و اقسام قمارخانه در شهرهای مختلف کشور ظاهر شد، که در اکثر آنها نیز اعضای خانواده شاه به نحوی مشارکت داشتند. پس از چندی، جزیره کیش هم با خرج مبالغی هنگفت و اختلاس از خزانه مملکت تبدیل به تفریحگاهی شد که میلیاردرها بتوانند از آن برای گذراندن دوره تعطیلات خود استفاده کنند، چنین شایع بود که شرکت هواپیمایی ایرفرانس در پروازهایی که با هواپیمای کنکورده به این جزیره دارد همیشه تعدادی زنان برجین شده از سوی «مادام کلود» معروفه را از پاریس به کیش می آوردند.»^[۱]

همان طور که فریدون هویدا نیز به آن اشاره کرد، توجیه خاندان پهلوی، منافع اقتصادی بر آمده از این بی اخلاقی ها و به طور ویژه جلب توریست بود، بدون توجه به این نکته که نفرت جامعه نسبت به رجال سیاسی و مهمتر از آن خاندان سلطنت هر چه بیشتر و بیشتر می شد.

نکته جالب توجه آنکه خاندان پهلوی تا آن جایی که تاسیسات فوق بازده اقتصادی داشت، از آن بهره برداری می کردند، اما آن زمان که این تاسیسات هزینه بر محسوب می شد، همه تلاش ها معطوف به جبران این ضررها و فروختن آن به دوایر دولتی می شد:

«بعدا که معلوم شد، هم مخارج این کار از حد پیش بینی شده فراتر رفته، و هم اهداف مورد نظر آن طور که باید تامین نشده، اقداماتی انجام گرفت تا تاسیسات این جزیره توسط شرکت ملی نفت ایران و شرکت هواپیمایی ملی ایران خریداری شود. یکی از آشنایان من که جلسات مربوط به مذاکره در باب چگونگی فروش تاسیسات کیش حاضر می شد، بعدا ضمن صحبت خود این نکته را هم با من در میان گذاشت که چون رئیس هواپیمایی ملی درخواست کرد قبل از پرداخت پول بهتر است سودآوری این سرمایه گذاری از سوی کارشناسان مورد ارزیابی قرار گیرد، پاسخی طعنه آمیز و تحقیرکننده از سوی شاه دریافت داشت.»^[۲]

این بدان معنا بود که همه پروژه های موفق می بایست به خاندان سلطنت و بنیاد پهلوی تعلق می گرفت و در مقابل هر آنچه از لحاظ اقتصادی بازدهی نداشت و یا زیان آور بود، به نام دولت نوشته می شد. به عبارتی دیگر فساد اخلاقی پیامدهای دیگری از جمله فساد اقتصادی نیز داشت.

پی نوشت ها:

فریدون هویدا، سقوط شاه، ترجمه: ح.ا. مهران، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۶، چاپ نهم، ص ۹۶ [۱]

[۲] همان، ص ۹۷

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۹۸۳/مردم-چیپ-کازینو-ساخته>